

Tantárgy neve: Alternatív gazdálkodási és vidékfejlesztési ismeretek	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : A-típusú (kötelező)	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 2,5/0,5 (kredit%)	
A tanóra típusa és óraszáma: 3 óra előadás és 0 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: Üzemtervezési számítások esettanulmányok segítségével, egyes években helyi szakkonferencián való részvétel	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: A félév végén zárthelyi dolgozat, melyben jelentős részarányt képvisel a tervezési feladat.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): I évf., 2. félév az M.Sc-képzésben	
Előtanulmányi feltételek: nincsenek	
Tantárgy-leírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások	
A tantárgy oktatásának általános célja, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások alapításához és eredményes működtetéséhez szükséges alapvető gazdasági ismeretekkel. Ismerjék a ráfordítások és a vállalati tervezés összefüggéseit, képesek legyenek ökonómiai kalkulációk helyes elvégzésére és értékelésére. Tájékozottságuk terjedjen ki a mezőgazdasághoz kötődő, alternatív gazdasági tevékenységekre, valamint a beruházások értékelésének alapszereire is. A vidékfejlesztési ismeretek a következő témaköröket ölelik fel: - a vidékfejlesztés kialakulásának okai, indokoltsága - vidékfejlesztés helye a területi politikákban - a vidék erőforrásai a vidékfejlesztésben - a magyar vidék helyzetének integrált megítélése - alapismeretek a vidékfejlesztés programozásához - a vidékfejlesztés lehetőségei, időbeni változásuk <u>Ismeretanyag heti bontásban:</u> 1. A vidékfejlesztés, mint célpolitika szükségességének indokoltsága a területi fejlődés mai jellemzői alapján Vállalatgazdaságtani alapfogalmak értelmezése 2. A vidékfejlesztés kialakulása, fejlődésének jellemzői Beruházás-elemzés I. 3. A vidékfejlesztés helye a területi politikákban (terület-, vidék-, településfejlesztés) Beruházás-elemzés II. 4. A vidéki tudományos és köznyelvi értelmezése Ráfordítások ökonómiája 5. A magyar vidék jellemzői a rendszerváltásig Hatékonysági függvények 6. A magyar vidék jellemzői a rendszerváltás után Bioenergetika I (általános ismeretek, közvetlen eltüzelés) 7. A sajátosan magyar vidéki település a tanyavilág Bioenergetika II (bio-tömörítvények) 8. A háztáji termelés a vidékfejlesztésben Bioenergetika III (biogáz)	

9. A vidékfejlesztés programozása Bioenergetika IV (bio-hajtóanyagok) 10. A vidékfejlesztés EU-s intézkedés rendszere 2000-2006 Alternatív növények I. (erdészet, fásszárú energetikai ültetvények) 11. A vidékfejlesztés EU-s intézkedés rendszere 2007-2013 Alternatív növények II. (lágyszárú energianövények) 12. A vidékfejlesztés EU-s intézkedés rendszere 2014-2020 Alternatív növények III. (alga, melléktermékek, zöldtrágya-növények) 13. Az EU tagság előtti vidékfejlesztés hazánkban (SAPARD, VFC) Bioenergetikai üzemek gazdasági tervezése I. 14. Az EU tagság utáni hazai vidékfejlesztési programok (AVOP, NVT, UMVP) Bioenergetikai üzemek gazdasági tervezése II.
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok
A tantárgy csak előadásokból áll, nincsenek gyakorlatok.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
1. Bálint j. et al (szerk.): Vidékfejlesztés, a vidékfejlesztés intézmény rendszere, DE ATC AVK, 2007, 212. p., ISBN 978-963-9732-16-2 2. Madarász Imre: Hogyan készítsünk vidékfejlesztési programot, Agroinform Kiadóház (Budapest), 2000, 194. p. ISBN 963-502-705-2 3. Kerek Zoltán, Marselek Sándor: A vidékfejlesztés gyakorlata, lehetőségek, intézkedések, Szaktudás Kiadóház (Budapest), 2009. 404. p. ISBN- 978963-993-5075. 4. Nábrádi A.-Púpos T.-Takácsné György K. (szerk.): Üzemtan I.. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2008. 5. Bai A. (szerk.) et al: A biomassza felhasználása. Szaktudás Kiadó Ház Zrt, Budapest, 2002 (2008) ISBN 963-9422-46-0
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudás: – Ismeri a vidékfejlesztés és a vele szorosan összefüggő területek (természettudományi, közgazdasági, jogi) gazdasági rendszerek működésének hatékonyságát befolyásoló tényezőket. – Ismeri a bemutatott alternatív növénytermesztési ágazatok és bioenergetikai módszerek üzemtani jellemzőit – Ismeri a bemutatott gazdasági döntéshozatalra alkalmas eszközök, mutatók kiszámítását és értékelését. b) képesség: – Képes a szakmai ismeretek szintetizálására. – Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására. – Képes szakterületén magyarul írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni. c) attitűd: – Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására, a térgazdaság paradigmaváltozásaira. – Elkötelezett a környezetvédelem, a természetvédelem, az emberi egészség és a fenntartható vidékgazdaság iránt d) autonómia és felelősség: – Felelősséget érez az agrárgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában.

Tantárgy felelőse: Prof. Dr. Bai Attila egyetemi tanár, Ph.D.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak):

Dr. habil Szabó Bernadett egyetemi docens, Ph.D.,

Dr. Horváth Péter egyetemi adjunktus, PhD.

Évközi ellenőrzés módja (pl. 1 db évközi zárthelyi dolgozat):

1 db félév végi zárthelyi dolgozat

Számonkérés módszereinek részletei (pl. szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli, gyakorlati jegy, megajánlott jegy, stb.):

írásbeli kollokvium, „C”-vizsga esetén a hallgató kérésére szóbeli vizsga

Az aláírás megszerzésének feltételei (pl. jegyzőkönyv, tanulmány, tervezési feladat dokumentációja, stb.):

A félév végén a hallgatók egy zárthelyi dolgozatot írnak, melynek legalább 25 %-os eredménnyel történő megírása a félévi aláírás előfeltétele. Az ettől jobb dolgozat végeredménye megajánlott jegyet eredményez, mely a TVSZ-nek megfelelően javítható.

Vizsgakérdések, tételsor:

1. Termelési értékkel és költséggel összefüggő alapfogalmak.
2. Önköltségszámítás, jövedelemmel kapcsolatos alapfogalmak
3. A tápanyag-utánpótlás ökonómiája,
4. Az öntözés ökonómiája,
5. A növényvédelem ökonómiája,
6. Erdők, fásszárú energia-ültetvények
7. Lágyszárú energianövények, energetikai fajták
8. A szilárd biomassa energetikai hasznosítása
9. Biogáz
10. Bio-üzemanyagok
11. Bio-energetikai eljárások általános gazdasági értékelése
12. Üzemtervezés
13. Beruházás-elemzés